

Т.М. Пахольчук, О.В. Усачова, Г.О. Леженко

РОЛЬ КУРСУ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ У ВИХОВАННІ МОЛОДОГО ЛІКАРЯ

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: дитячі інфекції, викладання

В статті визначені основні етапи викладання дитячих інфекційних хвороб та значення їх у становленні світогляду молодого лікаря з питань дитячої інфектології.

На сьогоднішній день виховання та формування особистості молодого лікаря являє собою важке та відповідальне завдання [2]. Що в значній мірі обумовлено орієнтацією вищої медичної освіти на підготовку "лікарів широкого профілю" та "сімейних лікарів" [1]. При цьому "сімейного лікаря" розглядають як високо кваліфікованого інтерніста, який повинен не лише добре діагностувати та знати особливості перебігу захворювань, їх профілактику у всіх членів однієї родини від народження до старчого віку, але й орієнтуватися в особливостях розвитку здорової дитини [1,3].

Якщо кафедрам пропедевтики дитячих хвороб і факультетської педіатрії припадає викладання теоретичного матеріалу, щодо особливості будови дитячого організму, клініки дитячих хвороб та невідкладних станів, а також їх лікування, то курс дитячих інфекційних хвороб вводить студентів в особливості інфекційного процесу в дитячому організмі, розглядає клініку дитячих інфекційних хвороб, та пов'язаних з ними невідкладних станів з принципами диференційної діагностики з соматичною патологією. Тобто одним із завдань курсу дитячих інфекційних хвороб є консолідування знань, що були отриманні раніше та нового матеріалу, що вивчається на курсі.

На курсі дитячих інфекційних хвороб ЗДМУ підтримуються традиції підготовки педіатричних кадрів, закладені близько 20 років тому завідувачем курсом, к.мед.н., доцентом В.І.Грищенко. Важливою стороною цієї діяльності є орієнтування на талановиту молодь – лікарів-інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів. Тому велику увагу ми приділяємо студентам, що активно цікавляться дитячими інфекційними хворобами, відвідують засідання студентського наукового гуртка.

На курсі дитячих інфекційних хвороб навчаються студенти 5 та 6 курсу медичного та педіатричного факультетів. Тут вони вперше бачать пацієнтів із скарлатиною, кашлюком, менінгококовою інфекцією, інфекційним мононуклеозом, герпетичною інфекцією, вродженими TORCH-інфекціями, знайомляться з принципами їх сучасної лабораторної діагностики та лікування.

На цикл епідеміології курсу дитячих інфекційних хвороб студенти пізнають основи поняття "епідемічний процес" та його етапи, тактику ведення вогнищ дитячих інфекційних хвороб, особливості ведення контактних в дитячих колективах. На кафедрі студенти вперше знайомляться з організацією проведення планових щеплень, імунопрофілактики за епідемічними показаннями. Ряд лекцій та практичних занять присвячені проблемам біологічної зброї, оцінці санітарно-епідеміологічного ста-

ну в зонах стихійного лиха, надзвичайних ситуацій.

У TORCH центрі обласної інфекційної лікарні, що є не тільки унікальним діагностичним центром, а й центром лікування та диспансерного спостереження за вагітними і дітьми з TORCH-інфекцією, студенти знайомляться з принципами трактування результатів специфічних лабораторних обстежень та протоколами надання допомоги при підозрі або виявленні інфекції даної групи.

В обласному гепатоцентрі студенти засвоюють особливості перебігу вірусних гепатитів у дітей в залежності від віку (як гострих так і хронічних), отримують навички проведення диференційної діагностики жовтяниць різного походження та гепатитів.

На базі центру дисбіозів студенти отримують інформацію про можливості корекції дисбактеріозів у дітей в залежності від віку та особливостей вигодовування.

Щодня під час семінарських занять студенти закріплюють одержані знання за допомогою тестового контролю за системою Крок-2. Тестові завдання розроблені співробітниками кафедри за темами занять та адаптовані під пробільність клінічних відділень. В кінці кожного циклу проводиться тестовий контроль, питання до якого охоплюють всі вивчені теми.

Студенти 6-го курсу закріплюють одержаний на 5 курсі теоретичний матеріал та під керівництвом лікарів-ординаторів і викладачів беруть участь у лікуванні хворих: огляд та опис історії хвороби, призначення обстеження та терапевтичних заходів, оформлення виписки із історії хвороби. Найбільш активні студенти залучаються до підготовки та проведення реферативних і патологоанатомічних конференцій. Для студентів 6-го курсу демонструється відеофільм, де показано алгоритм роботи лікаря у інфекційно-боксованому відділенні при повітряно-крапельних інфекціях у дітей. Використання відеофільму в педагогічному процесі сприяє активізації мотиваційної сфери мислення, інтелектуальному й емоційному насиченню заняття, підвищує в студента зацікавленість і задоволення від навчання.

Протягом багатьох років при курсі дитячих інфекційних хвороб працює студентський науковий гурток, в якому займаються студенти, що бажають отримати додаткові знання з дитячої інфектології. З нашої точки зору це дозволяє проводити цілеспрямовану роботу по виявленню та формуванню майбутніх інфекціоністів і педіатрів, здатних не тільки до практичної, але й до наукової діяльності.

Під час організаційного засідання студентського наукового гуртка, за побажаннями гуртківців та після узгодження з викладачами кафедри, складається план-графік роботи гуртка на навчальний рік. Засідання

гуртка проводяться один раз на місяць. На них заслуховуються тематичні повідомлення гуртківців, обговорюються їх окремі аспекти сучасної інфектології. Важливе значення при цьому має демонстрація тематичних хворих. Крім планових завдань, в задачі гуртка входить організація самостійної роботи студентів. Самостійна робота є основною в формуванні творчої натури не лише в дитячій інфектології, а й в науковій діяльності майбутнього лікаря-інтерніста та наукового співробітника.

Правильно та продуктивно організована робота із студентами під час проведення практичних занять і на засіданнях наукового студентського гуртка допомагає майбутнім молодим лікарям, що обрали для себе професію педіатра або дитячого інфекціоніста, реально уявляти її складні і позитивні сторони.

Таким чином, основними завданнями курсу дитячих інфекційних хвороб в навчальній програмі є освоєння та закріплення основних навичок роботи з дітьми, що страждають на інфекційну патологію, розвиток диференційного підходу при лікуванні різних захворювань, виховання відповідальності за прийняті рішення. Використання можливостей наукового студентського гуртка дозволяє розширити світогляд студентів та прищепити їм інтерес до науково-дослідної роботи.

ЛІТЕРАТУРА

- Попик Г.С., Корнован Г.В., Коваленко С.Ф. // Сімейна медицина.-2006.-№4.-С.16.
- Федорців О.Є., Воронова Т.О., Сиділко У.М. Недошитко Т.В. // Медична освіта.-2003.-№2.-С.200-202.
- Мовшович Б. // Врач.-2006.-№1.-С.70-72.

Надійшла 19.12.2007р.

Т.Н.Пахольчук, Е.В.Усачёва, Г.А.Леженко

Роль курса детских инфекционных болезней в воспитании молодого врача

В статье определены основные этапы преподавания детских инфекционных болезней и значение их в становлении кругозора молодого врача по вопросам детской инфектологии.

Ключевые слова: детские инфекции, преподавание

T.N.Pakholchuk, E.V.Usachova, G.A.Lezhenko

Role of the children infections disease's course in teaching of the young doctors

In the article presented the general steps of the teaching of the children infections disease's and it's role in the formation of the young doctors.

Key words: children infections diseases, teaching

Відомості про авторів:

Леженко Г.О., д.мед.н., професор, зав. каф. госпітальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних захворювань ЗДМУ;

Пахольчук Т.М., к.мед.н., доцент кафедри госпітальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних захворювань ЗДМУ;

Усачова О.В., к.мед.н., доцент кафедри госпітальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних захворювань ЗДМУ.

Адреса для листування:

Пахольчук Т.М., 69035, м.Запоріжжя, пр.Маяковського, 26, ЗДМУ, кафедра госпітальної педіатрії з курсом дитячих інфекційних захворювань. Тел: (0612) 224-34-21.

УДК 371.3

В.И. Павличенко

КУРС ПО ВЫБОРУ "СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ МОЛЕКУЛЯРНОЙ БИОЛОГИИ"

Запорожский государственный медицинский университет

Ключевые слова: курс "Молекулярная биология", лекция, анкетирование

Анкетирование 149 студентов показало, что 129 (86,58%) из них полностью одобряют содержание и чтение лекций по курсу "Молекулярная биология".

В соответствии с учебным планом подготовки врачей, с 1 сентября 2005 года в медицинских вузах Украины введен курс по выбору "Современные проблемы молекулярной биологии".

Необходимыми предпосылками введения новой для студентов-медиков дисциплины явились новейшие достижения молекулярной биологии и генетики. Резкое увеличение информации стало стартовой точкой для переосмыслиния процессов развития человека и его болезней.

Курс "Современные проблемы молекулярной биологии" представлен одним модулем, который логично разделен на 3 содержательных модуля: молекулярные основы наследственности (4 темы), молекулярные основы наследственных заболеваний (2 темы) и современные

вопросы генных технологий (4 темы).

Учебным планом по курсу предусмотрено 8 лекций. Темы лекционного курса раскрывают проблемные вопросы соответствующих разделов молекулярной биологии. Проработка автором нескольких десятков публикаций по молекулярной биологии и чтение лекций в течение трех лет, способствовали написанию учебного пособия [2] для студентов. Все лекции автор читал с мультимедийным сопровождением. Пропуски лекций по незаважительным причинам были единичными.

Сознавая, что изучение мнения студентов может существенно помочь улучшить преподавание курса "Современные проблемы молекулярной биологии", мы на последней лекции провели анонимное анкетирование. Для получения более точных данных мы использовали